

Smáli se mu a ťukali si na čelo

Smích a pochvyby. Přesně to zažíval Don Bosko, když mluvil o vybudování chrámu Panny Marie Pomocnice a o zázemí pro rodící se dílo salesiánské rodiny. „Budeme mít domy, hřiště,“ říkal. „A kde to vidíš?“ odpovídali mu. „Ve své hlavě, ale všechno bude, jen

je třeba důvěřovat Panně Marii,“ povzbuzoval světec. Dneska tato místa, o kterých Don Bosko hovořil před 150 lety, navštěvujeme a obdivujeme. A u pokračovatelů díla Dona Boska se to děje stále. Před 25 lety jsme v Havířově začínali stejně. Nikde nic, jen pár nadšenců, bývalých oratoriánů, kteří si usmysleli, že vybudují v komunitickém Havířově zázemí pro mládež podle vzoru Dona Boska. Že tu budeme mít domy, hřiště, kostel... Nikdo tomu nevěřil. Měli však velkou důvěru v Pannu Marii Pomocnici. Dnes-

ka už můžeme s jistotou říci, že to ona si vybuchovala toto dílo. V současné době ho tvoří čtyři budovy s téměř tisíci klienty. Jsme největším poskytovatelem volnočasových aktivit ve městě.

Klub Maják v romské lokalitě, otevřený před šesti lety, už potřebuje rozšířit o další prostory. Hlavně velká zahrada, kde by měla vzniknout dvě hřiště, místo pro posezení, workoutové prvky pro aktivní odpočinek, prolézačky. To jsou naše plány, to nás teď nejvíce trápí a zajímá. V konečné vizi

pak i kostel blahoslaveného Zefirína, romského světce. I když si mnozí také ťukají na čelo a smějí se, svěťujeme vše Panně Marii Pomocnici. Stejně tak činil Don Bosko a naši předchůdci. A jako jim Pán požehnal a dílo vyrostlo, věříme, že tomu bude i v tomto případě. Jen nevíme kdy.

Vám dobrodincům děkuji ze srdce a žehnám.

JINDŘICH HONĚK, ASC
jáhen a ředitel Církevního střediska
volného času sv. Jana Boska v Havířově

Maják – světlo na cestě životem

„V Havířově máme i letos na podzim velkou radost: v novém školním roce navazujeme na vše dobré, co se nám v minulosti na Majáku s dětmi dařilo. Že nevíte, co Maják je? Podobně jako svítilna na pobřeží upozorňuje proplouvající lodi na útesy a úskalí při plavbě, snaží se ukazovat cestu volnočasový klub Maják v sociálně vyloučené lokalitě Havířov-Šumbark 3,“ vysvětluje pedagožka Kateřina Hoňková. Klub doslova „praská ve švech“. Nabízí dětem a mládeži mnoho volnočasových aktivit a denní program, který připravuje mladý tým pedagogů. „Naším primárním cílem je nabídnout dětem a mladým lidem z této lokality prostor, kde by se mohli scházet, trávit volný čas a nalézt pomoc při řešení svých problémů,“ říká Kateřina Hoňková.

Vzhledem k tomu, že zařízení navštěvují převážně romské děti, snaží se tu rozvíjet jejich kulturu a identitu specifickými kroužky zaměřenými na romský tanec, hudbu a zpěv. V širší nabídce kroužků mají děti a mládež možnost využít svou kreativitu a přirozené pohybové nadání.

„Právě kroužky jsou místem, kde se účastníci mohou učit pravidelnosti, trpělivosti, řádu a smyslu pro fair play. Osvojení dovedností a návyků se jim hodí i v běžném životě v současnosti i budoucnosti. Často jezdiváme s dětmi na sportovní a kulturní akce a přehlídky. V době jejich školního volna pořádáme rovněž vícedenní tábory a „pobytky“,“ doplňuje pedagog Jan Jargus.

Děti jsou vděčné, když jim dospělí věnují pozornost.

Snímek archiv CSVČ

Za velmi důležité považují v Majáku každodenní doučování a zahájení dne písničkou a modlitbou. Forma doučování záleží na jednotlivém pedagogovi, každý má svá pravidla a styl pro-

cvičování. Někteří se věnují převážně čtení, psaní, počítání, zatímco jiní se snaží doučit úkony běžné denní potřeby. K nim patří například poznávání hodin, režim dne a orientace v kalen-

dářním roce. Málokteré děti přijdou s úkolem do školy, se kterým chtějí pomoci. Většinou se pedagog s dítětem domluví na procvičované látce a s různými pomůckami nebo s připravenými pracovními listy se věnují dané problematice. „Nejnáročnější je ovšem žáka zaujmout, aby se celou dobu soustředil a doučování bylo efektivní. Děti neustále odbíhají od práce, chtějí si hrát, a tak pedagogové mají co dělat,“ popisuje každodenní praxi Kateřina Hoňková. Někdy stačí připravit originální pomůcku, jindy nezaberou ani výukové programy na počítačích. Každý den je jiný a pedagog musí být neustále pohotový a kreativní.

Novinkou a hitem nového školního roku by se měla stát maringotka na zahradě. Vnitřní prostory Majáku jsou již nedostačující pro velký počet zájemců navštěvujících klub. Bude to vlastně klubovna, kde budou probíhat převážně kreativní aktivity, např. kroužek šikovné ruce, který dětem pomáhá zvyšit manuální zručnost, seznamuje je s pracovními nástroji, děti zde zkoušejí vyřezávat ze dřeva, učí se správně zacházet s nůžkami a lepidlem, tvoří výrobky z papíru, z balzy a z dalších materiálů. Přináší jim radost, že si vytvářejí něco vlastníma rukama a mohou si výrobek odnést domů. Zatím tyto aktivity neměly vlastní prostor, což někdy způsobovalo těžkosti.

„Trvalý zájem o Maják nám ukazuje, že takto nastavený systém dětí berou a dá se na něm stavět a rozvíjet ho dál,“ uzavírá Jan Jargus.

(kolmaj)

Kroužek romských tanců je stále a zase tady!

Romské děti mají tanec v krvi. Stejně jako hudbu. Tento předpoklad se beze zbytku naplnil. Proč minulý čas? Přesně v tuto dobu před rokem jsme v Katolickém týdeníku informovali, že v havířovském středisku zakládáme nový kroužek romských tanců. Rok uběhl jako voda, ale kroužek nikam neodplaval. Je tu stále – a lepší a lepší.

„Začínali jsme v září roku 2014. Začátky byly složité a náročné, jak už to bývá. Naučit se základní kroky a držet rytmus, to byl cíl, který byl splněn, a proto dnes můžeme tancovat i složitější kroky a sestavy,“ popisuje vedoucí kroužku Kateřina Pechová. Dnes taneční skupinku navštěvuje dvanáct děvčat ve věku od 8 do 14 let a jeden chlapec, Pavel Holub z Havířova. „Je důležité jeho jméno zmínit, jelikož je jediný chlapec ze střediska, který se věnuje tancům naplno. Všechny holky jsou za něho vděčné, protože je to i náš pomocník přes technické záležitosti a hlavně při reprezentaci střediska,“ vychvaluje Pavla Kateřina Pechová.

Kroužek romských tanců je provozován každý týden ve středu a v pátek vždy od půl čtvrté do pěti v Havířově na Šumbarku ve středisku Maják. V měsíci září probíhal nábor nových tanečnic. A tak místní tanečníci vkládají naději do nových posil.

„Během uplynulého školního roku jsme usilovně pracovali. Vedle základních kroků jsme se hlavně naučili držet spolu jako parta, navzájem si pomáhat a komunikovat mezi sebou, což je velice důležité. Středisko Don Bosko Havířov nám pořídilo i nové taneční kroje, za které jsme velmi vděční,“ oceňuje vedoucí tanečního kroužku.

Kroužek se zúčastnil i vystoupení na mikulášské a vánoční akademii ve středisku, na týdně s Donem Boskem (kterým jsme slavili 200. výročí narození tohoto světce), na závěrečné akademii Dona Boska a zatím naposledy na romské pouti v Olomouci 18. září 2015. Havířovští tam tančili na píseň známé zpěvačky Mary Nótár s názvem Jali, Jali a na píseň ve stylu latino a hip hop s názvem Raz meg. Při posledním vystoupení pak dostali pozvání, aby se předvedli i ve středisku Don Bosko v Ostravě, ale také v Hranicích

Jako víly na paloučku...

Snímek archiv CSVČ

na Moravě, kde se 24. října 2015 koná soutěž o nejlepší romský tanec (do uzávěrky KT jsme bohužel ještě neznali výsledek).

A protože tančit chtěla i děvčata z Prostřední Suché, byl tento kroužek zaveden i v nejmladší pobočce havířovského střediska Don Bo-

ska, v Přístavu. Začali jsme v lednu 2015 a nyní navštěvuje kroužek čtrnáct děvčat od 6 let do 15 let. „Děvčata jsou velice šikovná a rychle se učí. A moc si přeji: Ať vše, co děláme, děláme srdcem,“ uzavírá Kateřina Pechová, vedoucí kroužku romských tanců. (red)

Zakladatel střediska. Také jste ho znali?

Ohlédnutí za duší havířovské salesiánské tradice.

S Jindrou jsem se seznámil po válce v ostravské salesiánské oratoři, která byla mezi kluky známá pod názvem „Don Bosko“. Jindra byl všude, kde se něco dělo. Fotbal, ministrování, zpěv, kapela – všude byl vidět a slyšet, do každé akce šel s vervou, a třeba proti všem. Dětství a dospívání prožité v radostné atmosféře oratoře ho utvrdily v lásce k Panně Marii Pomocnici křesťanů a dílu Don Boska, kterým zůstal věrný celý život.

V šedesátých letech našel nový domov v Havířově a okamžitě se zapojil do života farnosti sv. Anny. Varhanciil, založil mužský pěvecký sbor, pořádal tábory s ministranty, spolupracoval na přístavbě kostela sv. Anny. Všude se nezištně angažoval bez ohledu na tehdejší perzekuci života církve.

Jindřich Honěk st. se svojí manželkou.

Snímek archiv CSVČ

Po roce 1989 se vrátil ke své lásce z dětství a s plným nasazením pracoval pro dílo Dona Boska v Havířově. Byl motorem a vůdčí silou při založení a výstavbě Církevního střediska mlá-

deže (nyní Církevní středisko volného času sv. Jana Boska) a kostela sv. Jana Boska v Havířově-Šumbarku.

Jindra měl velký dar: získávat kamarády ke spolupráci na společném díle

pro církev, ať to byla práce na stavbě kostela a střediska, nebo pravidelná služba mužského sboru při liturgii. Členové mužského sboru, který uvedl do života zasvěcením Panně Marii před padesáti lety (a prošlo jím ke stovce chlapů), vytvořili otevřené společenství, které dosud trvá. Podmínkou nebyla znalost not, ale ochota se zapojit. Češi nebo Slováci, z Valašska nebo Hané, havíři, inženýři, zedníci či autobusáci. Všichni jsme byli vlastně přistěhovalci, kteří se stáhli do Havířova z ekonomických důvodů – stěhovali jsme se i s rodinami tam, kde jsme získali bydlení a zaměstnání. A to, že jsme navíc vytvořili živé společenství ve sboru, je mimořádný dar, za který budeme opět děkovat 8. prosince. Bude to při každoroční obnově zasvěcení sboru Panně Marii v kostele sv. Jana Boska, který je tak trochu dílem nás žijících i našich zemřelých kamarádů.

Ing. Jindřich Honěk zemřel 31. srpna 2005, před deseti lety, a je pochován na hřbitově v Havířově-Šumbarku. Vzpomeňme si na něj v našich modlitbách. GERARD JARGUS

Za tímhle Majákem se snažíme jít

O rozšíření Majáku, stěžejním projektu havířov-

ského střediska Don Bosko, jsme hovořili s jeho ředitelem JINDŘICHEM HOŇKEM.

Jsou spolu rádi. Pedagožka Kateřina Pechová s dětmi. Snímek archiv CSVČ

Proč chcete rozšířit Maják?

Máme tu hodně dětí a málo prostoru. Ale zase k tomu velkou zahradu, kterou bychom chtěli více využít, a je zatím pole neorané – nevyužitá a leží ladem. Chceme ji upravit, vybavit, revitalizovat. V ideálním případě by tu mělo vzniknout jedno, lépe dvě hřiště, místo pro posezení, pro aktivní odpočinek s prvky pro cvičení. Prostor zahrady by měl být i místem pro komunitní využití – kromě dětí by tam měli přístup dospělí, příbuzní našich klientů. Mohli by tu s námi žít.

Práce pro Romy nepatří mezi nejpopulárnější v naší společnosti.

Chceme jít „ad gentes“ – ke kořenům. Je to naše salesiánské misijní poslání, navazujeme na duchovní kořeny, na nichž stojíme. Jsou to konkrétní hmotné projevy našich úmyslů, navazujeme na Dona Boska a staráme se o ty nejubožejší. Momentálně jsou to u nás právě tito mladí Romové a jejich rodiny, kteří stojí na okraji společnosti. K těmto lidem nás také posílá náš současný papež František.

Maják máme v provozu už šestým rokem. Myšlenka misie a práce s Romy vznikla v roce 2006 a přetavila se v Maják a romský klub Přístav v jiné lokalitě. Podařilo se, funguje ku prospěchu klientů i místní komunity.

Jaké jsou vaše další plány v Majáku?

Naše nejmilejší, až skoro utopické vize jsou ztvárněny v architektonické studii. Chtěli bychom časem postavit komunitní centrum, které už máme navrženo. Je to vize daleké budoucnosti, ale za tímhle „majákem“ jdeme, tohle je naše světlo v dálce, kam by naše snažení mělo směřovat.

Vzniknout má větší oáza, centrum v sociálně vyloučené lokalitě, které bude sloužit všem, kdo tam žijí. Musí to mít určité prostorové parametry a svou filozofii, co to má mít a co to má nabízet. Inspirovali jsme se ve slovenském Bardějově. Tam provozují podobné zařízení od mateřské školy až po kostel. Celé to mají propojené. To je i naše vize.

Kdy byste chtěli svou vizi naplnit?

Chtěli jsme si říci o evropské dotace, jenže od studie k získání financí přes projektovou dokumentaci, stavební

povolení, požehnání biskupa je dlouhá cesta. Don Bosko měl také své vize a smáli se mu za ně. My je máme taky. Když jsme v Havířově začínali před 25 lety, nikdo nevěřil, že na Šumbarku bude stát kostel. A dnes? Stojí! Zkušenost nám ukazuje, že je třeba jít a snažit se. Jsou kostely, které se staví sedmdesát let! Zkrátka přijde správný čas.

Na co potřebujete peníze aktuálně a akutně?

Prosíme čtenáře Katolického týdeníku o pomoc při zkulturnění a dobudování zahrady u Majáku. Chceme začít

s málem. První, co by se mělo udělat, je zpevněná plocha hřiště. Bez něj to nejde, to je základ pro děti. Teprve potom může přijít na řadu to ostatní kolem. Letos jsme stávající prostory rozšířili o venkovní. Do zahrady postavili maringotku, kde vzniká klubovna. Osobně se mi to líbí, připomíná to romský kočovný život, jejich tradiční kořeny a hodnoty. Děti tomu dokonce říkají karavan. Je to jejich životní styl, který mají pod kůží. Málokdo má klubovnu v maringotce, je to přitažlivé: vnitřkem, vizáží, míří to na jejich tradice. Na zahradě je to navíc poutač a reklama, prvek, který vidí starousedlíci. Naše naděje je, že to vezmou za své, že to bude jejich maják, že to nebude jen budova jakési školy, kde jsou ve čtyřech stěnách, stejně jako doma mezi čtyřmi stěnami.

Proč má někdo z druhého konce republiky podporovat právě havířovské salesiánské středisko při pomoci Romům?

Navazujeme na veliké dílo Dona Boska, máme už i svou vlastní zkušenost, víme, jak na to, a proto si říkáme o pomoc. Kdo chce pomoci s misíí a v tomto sociálně vyloučeném prostředí, má jedinečnou příležitost. Lidé tohoto etnika tady jsou, budou tady a budou přibývat pravděpodobně i jiné národy, nastane-li opravdu migrační vlna. Ze strany církve se proto vybízí k pomoci uprchlíkům, ale i dalším lidem na okraji, kteří jsou jiní kulturo, náboženstvím, národností. Lidé, kterým sloužíme, se pohybují na okraji společnosti. A papež nás vybízí: pomáhejte těmto lidem.

JIŘÍ MACHÁNE

Nadšené přivítání maringotky dětmi na starém „Šumbarku“.

Snímek archiv CSVČ

Dobrovolník ve škole tvrdosti a opravdovosti

Oratoř ve vesničce Kalitinovo nedaleko Staré Zagory.

Každý pátek platila variace na známé české přísloví: Co Bulhar, to muzikant.

Ač pocházím z Havířova, kde fungují už dvě pobočky zdejšího střediska ve vyloučených lokalitách, kam docházejí primárně Romové, zevrubně jsem s nimi ještě nikdy nepracoval.

Účast na romských mších v našem středisku Maják a občasná výpomoc v některém z kroužků se nedá za stálou práci s Romy považovat. A tak jsem díky salesiánskému dobrovolnickému programu Cagliari odjel do Bulharska získat své první zkušenosti.

Vždy jsem se ptal sám sebe, jaké to je, žít s Romy na jednom místě – v jednom domě nebo bytě. Naplňovalo mě to bázní a respektem, ale také adrenalinem a kuráží vyzkoušet si takový život na vlastní kůži. A tak jsem se díky Božímu řízení ocitl v Kazanlaku na salesiánském internátě pro Romy, kde nebyla o kontakt nouze. Společný úklid, učení, modlitba, stravování, sport, hry, katecheze, hudba, dílny i volný čas. Při takovém programu běžely dny, týdny i měsíce neuvěřitelnou rychlostí. V době státních svátků a různých prázdnin čas trochu zpomaloval ke krátkému nadechnutí.

Co je to úklid?

Začneme u úklidu – tam, kde mě oko mělo doma tendenci přehlížet drobný nepořádek s omluvou: „To uklidím časem, třeba zítra,“ v Kazanlaku na internátě jsem si to nemohl dovolit. Nebo mohl, ale nešel bych příkladem, tak jsem se snažil zatnout zuby, přidat a být důslednější. Být důsledný nejen na sebe, ale také na naše kluky. Ob-

Co českého se mi hodilo v Bulharsku

Co Čech, to muzikant! Aneb hudba spojuje. Byla mi obrovským pomocníkem v navazování vztahů s dětmi, mládeží i v komunitě.

Hravost se zásobou her z nepočítačových a nemobilních táborů. Ano, pokud to neblíká, není interaktivní, není u toho zapotřebí klikat na dotykové obrazovce, bylo to pro naše děti i mládežníky místo neznámé, neprobádané. A navíc když má některá hra více než tři pravidla! To už je oříšek!

Co bulharského se mi hodí v Česku?

Bulharská kultura stolování je labužnická. Labužnický vychutnává každé jídlo, kávu i obyčejné posezení u piva. Není kam spěchat. Nenechat se stresovat, abych to měl co nejdříve za sebou, ale přesně podle pravidel etikety Ladislava Špačka – při jídle konverzovat, brát si malá sousta a prožívat i jídlo jako setkání, a ne biologickou nutnost. Jsem teď nejpomalejší na všech společných obědech.

Znalost pravoslavných chorálů z východní liturgie mi dala poznat, jak se vyvíjel český liturgický zpěv. Vezmu-li si starší nápěvy v liturgii, jsou nápadně podobné některým nápěvům východních církví! Podobné melodické postupy, rozhovor mezi lidem a sloužícím knězem, určitým způsobem jsem i v liturgické hudbě cítil slovanskou blízkost.

Přestat se bát cizího prostředí – všude jsou lidé dobří i zlí a ti dobří se doopravdy dají najít všude. A když Pán někoho volá ke službě, dopřeje mu i takových drobností jako dostatečný počet přátel.

Znalost azbuky – při konzultaci s paní vedoucí své diplomové práce jsem si všiml prospektu z moskevské univerzity ležícího na pracovním stole. Přečetl jsem si ho – a téměř všemu porozuměl.

zvlášť proto, že čtyři roky na internátě jsou nejspíš jedinými roky, kdy budou kluci uklízet. Doma k úklidu nebyli vedeni. Pocházejí většinou z větších rodin a o tuto „podřadnou práci“ se postaraly vždy sestry s mamkou v čele. Co ale na klučích internátě a v mužském klášteře, kam neproklouzne ani myš ženského pohlaví? Bylo pro ně ze začátku dost ponižující vzít do ruky smeták a lopatku. Bylo zapotřebí ponížení překonat – vysvětlováním, spo-

luúčastí i humorem. Odcházející kluci, kteří letos skončili maturitu, u úklidu už zpívali, natáčeli se na telefon a stali se z nich poloprofesionální uklízeči.

Proč nemůžeme dát víc?

Druhým příkladem, kdy jsem se učil tvrdosti, byly almužny. Bylo na denním pořádku, abych při cestě městem potkal děti nebo i dospělé žebrající o stotinky (bulharské haléře). A co

teď s nimi? Jelikož to byli většinou Romové, snažil jsem se je odkázat na naše aktivity v oratoři. Jenže co když je to nezajímalo a byl jim „milejší“ život na ulici? Většinou se u nás ve středisku zastavili a prosili o jídlo. Dávali jsme dospělým chleba, sem tam zeleninu. Dětem jsme většinou chléb namazali lutenicí – bulharská obdoba kečupu, ale mnohem chutnější. A na otázky: „Jenom chleba?“ „Dáte nám i čokoládu?“ „Nemáte i něco dalšího?“ jsem mohl akorát zarytě mlčet. Ptáte se možná stejně jako já, když jsem tam přijel: „Proč nemůžeme dát víc?“ Protože naučit je chodit k nám na dobré jídlo, a přitom je nechtít vychovat, by bylo špatné. Nikam by to nevedlo. A tak ač s rozřhanými botami, smutně koukající, bez chtění jejich vlastní spolupráce, jsem musel i já sám bojovat se smutkem v srdci, že nemůžu zachránit všechny. Pomoc musí být cílená konkrétně a celostně, aby měla smysl.

Při takto dlouhodobém kontaktu jak se salesiánskou komunitou, tak s mládežníky i dětmi vyplavou na povrch dříve nebo později charakterové rysy všech zúčastněných stran. A když jsem byl ze začátku hodně překvapen, proč je někdo z mládežníků tak odměřený, proč se někdo neustále mračí nebo čím to, že je tak malé dítě tak agresivní, vyplynulo jednoduché poznání. Tady se nebudou přetvařovat! Nemají na to čas, buňky ani náladu. Každý je takový, jaký je. Vysoký, štíhlý, hubený, sportovní, tolerantní, směšný, vtipný, hádavý, pomalý... Nač se neustále obtěžovat tím, abych se přetvařoval. Byl to pro mě z počátku šok, ale o to lepší bylo vplouvání do vztahů. Hned jsem věděl, na čem jsem, a učil jsem se i já být takový. Být sám sebou.

Teď mě čeká další „tvrdá škola“ – vrátit se zpět do studijního procesu, obnovovat a oprašovat vědomosti a k nim všechny vztahy, které jsem na rok opustil a udržoval pouze na dálku. Tak vzhůru do toho! DOMEK

Dobrovolník ve škole tvrdosti a opravdovosti

Tak se žije v bulharské machale – romské čtvrti.

Mládež a děti doprovázejí Ježíše na křížové cestě.

Kostel sv. Josefa východního obřadu před liturgií.

Společně až na „Golgotu“.

Snímky z Bulharska archiv CSVČ

Havířovští vozíčkáři hrají bocciu ve středisku

V Církevním středisku v Havířově-Šumbarku se scházejí také handicapovaní mladí lidé z Help klubu při hře bocce. Už celých deset let! Tento paralympijský sport je u vozíčkářů velmi oblíbený. Základním předpokladem je bezbariérová tělocvična, kterou středisko již tolik let paraplegikům poskytuje. Bocce je obdobou petangu, hráči však používají pro lepší úchop kožené koule a některé další pomůcky. Důležitou součástí jsou zdraví asistenti, kteří vozíčkářům podávají zpět odhozené míče, přeměňují hody a podle potřeby pomáhají.

Havířovští vozíčkáři tak mají každý týden možnost vyjít ze své sociální izolace doma, přijít si zahrát zajímavý paralympijský sport a setkat se s mladými lidmi, kteří už se stali dobrými kamarády i mimo tělocvičnu. Havířovští hráči pravidelně vyhrávají různé republikové soutěže a někteří členové jsou již ligoví hráči. Je to sport mimořádný v tom, že i lidé velmi těžce postižení mají možnost prožít si radost z vítězství, ale hlavně pravidelně sportovat a setkávat se s kamarády.

Snímek archiv CSVČ

Posilovna klubu Valdocco na správném místě

Škatulata, hýbejte se. Právě tak by se dalo nazvat spojení dvou dosud rozdělených aktivit v salesiánském středisku na sídlišti Šumbark v Havířově. Měli tu čajovnu a posilovnu. Obě zařízení sloužila. Ale ne v jedné budově.

Jako první se Církevnímu středisku volného času sv. Jana Boska podařilo vybudovat posilovnu. Pomohl Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost finanční dotací na sportovní vybavení střediska. Jednou z položek bylo materiální vybavení posilovny pro dospívající mlá-

dež. „Společně s novým vybavením se za pochodu řešily nové prostory. Tehdejší posilovna ve středisku byla sice funkční a útulná, ale s nově nakoupenými stroji by se tam nevešli cvičenci,“ vzpomíná Roman Kalavský, pedagog volného času a instruktor v posilovně. Projekt byl schválen, jenže na Šumbarku museli hledat nové prostory, aby mohli vybudovat novou posilovnu klubu Valdocco.

Velká chyba na kráse

Mělo to jednu zásadní chybu na kráse: nové prostory byly mimo budovu šumbarské pobočky střediska. „Hned po cvičení musela mládež tuto posilovnu opustit. Chybělo pověstné propojení příjemného s užitečným, že by si po fyzické námaze mohla mládež odpočinout v kruhu přátel, poklábosit o svých teenagerských radostech i starostech,“ ohlíží se Kalavský. Trn z paty Havířovským vytrhl evropský program „Mládež v akci“, v je-

„To dáš!“

Snímek archiv CSVČ

hož rámci se jim podařilo získat prostředky na zřízení klubové čajovny v prostorách střediska, tedy v klubu Valdocco určeném pro mládež mezi patnácti a dvaceti šesti lety. V čajovně mezitím proběhlo mnoho akcí, workshopů i zajímavých přednášek. Hlavními aktéry těchto akcí byla vždy

mládež, která si pod mentorským vedením pracovníce Valdocca mohla vyzkoušet, jaké to je, akci na určité téma vymyslet, připravit, realizovat a následně zhodnotit. Dlouho však na sebe nenechalo čekat ani odstranění výše popsaného nedostatku: posilovny v jiné budově.

Všechno pohromadě

Po úpravě interiérů v budově střediska vznikla místnost dostatečně velká na umístění všech posilovacích strojů, proto se posilovna opět mohla stát součástí klubu Valdocco v bezprostřední blízkosti čajovny. „To se časem ukázalo jako velký bonus. Posilovna je v současnosti plně vytížená a mládež si může po fyzické námaze odpočinout v čajovně, popovídat s vrstevníky o všem možném i nemožném, zahrát si stolní hry. Mohou pak z klubu odcházet s dobrým pocitem, že odpoledne prožili v příjemném prostředí a udělali i něco užitečného pro zdraví a kondici,“ uzavírá Roman Kalavský. (red)

Lidé všeho věku si najdou to své. Středisko neslouží jen dětem a mládeži

Že je středisko Don Bosko v Havířově určeno mládeži, vědí čtenáři KT už z pěkné řádky příloh. Letos ovšem nastala malá revoluce.

Vedle programu pro děti a mladé lidi, kteří si tu mohou vybrat činnost, která je baví a přináší jim radost z práce v kolektivu, sportovní zážitky, nebo se třeba mohou vzdělávat a obohacovat svůj rozhled při tvořivé činnosti nebo i tanci, se tato nabídka rozšiřuje pro dospělé. Žhavá novinka přišla v září, se začátkem nového školního roku. „Nabídku zájmových útvarů jsme poskytli i klientům z řad pracujících a seniorů. Ti zde mohou trávit volný čas při sportovních, tanečních, kreativních nebo vzdělávacích činnostech. I pro tuto skupinu klientů jsou zájmové útvary finančně dostupné a uzpůsobené co možná nejlepe jejich specifickým požadavkům,“ přibližuje vedoucí těchto aktivit a zároveň vedoucí pedagog pobočky Šumbark Doris Obručová.

Sportujeme napříč generacemi.

Snímek archiv CSVČ

Pro zájemce o sport připravili v Havířově badminton a míčové hry, klienti využívají prostory moderně vybavené tělocvičny a mají rovněž možnost si zasportovat na venkovním hřišti. Pro dívky od patnácti let a nově i ženy se otevírá kurz sebeobrany pro ženy pod vedením zkušeného trenéra, který v přátelské i hravé atmosféře naučí dívky i ženy správně reagovat a bránit se v různých situacích, které mohou člověka znenadání potkat.

Úterní a čtvrteční večery jsou věnovány výuce tance pod vedením zkušené instruktorky, která učí klienty tra-

diční i moderní tance. Ve středisku mají krásně vybavený taneční sál se zrcadly, kde výuka všech tanečních kroužků probíhá.

Protože se člověk učí celý život a současné trendy vyžadují znalosti cizího jazyka nebo práce na počítači, i zde se naskytá několik příležitostí, jak tyto schopnosti i vědomosti získat. „Naši noví klienti mohou každý týden navštěvovat kurz anglického jazyka a konverzace, přičemž mohou k nám přijít i úplní začátečníci bez obav, že by výuka byla pro ně jakkoliv náročná nebo by museli zvládat

rychlejší tempo. Získaných znalostí nejen mohou využít v zaměstnání, kde je nutná znalost anglického jazyka, ale konverzační dovednosti budou pro ně nepostradatelné i při cestování a dovolených v zahraničí,“ popisuje Doris Obručová. Podobně jsou vedeny počítačové kurzy, kde si klienti mohou osvojit práci na internetu, naučit se ovládat různé programy; ať už MS Office, nebo třeba grafiku. Pracovat mohou se svým vlastním notebookem, který si přinesou.

Jestliže klienti hledají příjemnou relaxaci při tvořivé či umělecké činnosti, je pro ně připravena výroba šperků a také se mohou naučit modelovat různé předměty i ozdoby z tvárné hmoty – Fimo. Zhotovené předměty pak mohou využít i jako dárek přátelům nebo svým blízkým.

„Velice nás těší rostoucí zájem veřejnosti a návštěvnost nových kroužků. Jejich nabídka se v budoucnu může rozšířit o další zajímavé činnosti, které budou přinášet lidem nejen užitek, ale i radost a potěšení. Věřím, že tyto nové zájmové útvary poskytnou klientům spoustu zábavy, relaxace i ponaučení a také možnost trávit volný čas společně v kolektivu přátel a lidí s podobným zaměřením,“ uzavírá Doris Obručová.

(red)

Dobrovolníci v Turíně i v Havířově

Motto: „Nejlepším apoštolem studenta je student, nejlepším apoštolem učně je učeň,“ Don Bosko.

Ve své oratoři na Valdoccu v Turíně to světec praktikoval příkladně. Měl pomocníky, kteří s ním byli od počátku a pomáhali mu. Učili druhé, vedli je. Měli důvěru a zodpovědnost a byli bezmezně oddáni Donu Boskovi. Toto je základní princip díla Dona Boska. Dílo pro mladé postavené na mladých. Bylo to dokonce jedno z hesel hlavního představeného v salesiánské rodině. Jako Don Bosko, s mladými, pro mladé. „Hodně jsme si to v Havířově uvědomovali a ptali se, jak to udělat. Občas se mezi mladými lidmi objevovali zájemci, kteří chtěli po-

Co spolu dobrovolníci prožijí, umějí i předat dál.

Snímek archiv CSVČ

máhat. Ptali se: Co můžeme udělat? Nepotřebuješ pomoci? Už je ne bavilo být jenom prostými účastníky. Bylo to v nich jaksi přirozené. Touha pomoci, napodobovat pedagogy, kteří jim dali svá srdce, své životy. Tak se zrodil klub dobrovolníků,“ ohlíží se ředitel střediska Jindřich Honěk.

Zapojení se do služby dobrovolníka může být pro některé mladé lidi, kteří jsou k náboženství lhostejní, příležitost uvěřit, být velkorysí, odvážní, stateční. Je to praktická škola lásky k druhým. Jak ale člověka pro tuto službu správně připravit? V každém případě musí platit, že mladý člověk musí žít

to, co říká. Musí mít přirozené předpoklady, určité znalosti, musí vědět, jak vést, jak sloužit. Nelehkým úkolem je poznávat sám sebe, nacházet svou identitu. „O to všechno se snažíme při pravidelném setkávání s mladými dobrovolníky jednou za dva týdny a také na akcích, které připravujeme pro druhé, i na společných výjezdech, kde čerpáme sami pro sebe. Protože auto, kde pravidelně neplníme nádrží, brzy dojede. Loňský rok jsme probrali některé kapitoly z pastorace mládeže, pedagogiky, psychologie, spirituality a preventivního výchovného systému Dona Boska. Vyvrcholením byl týdenní formační pobyt na faře v Jeseníkách a následná účast na oslavách 200 let DB na Velehradě, kde i ti největší pohaní klečeli před svatostánkem jako přikovaní,“ vzpomíná ředitel Honěk.

V tomto školním roce v Havířově klub přejmenovali na Animas a oslovili další mladé lidi s nabídkou služby pro druhé. „Pán ať žehná tomuto snažení,“ prosí ředitel Jindřich Honěk, který je zároveň trvalým jáhnem.

Animas žije – svědectví

Bylo mi šest let, když jsem poprvé navštívila zárodek havířovského střediska. Psal se rok 1994. Tehdy mi vrstevníci říkali nedůvěřivě, ať tam nechodím, že se tam musejí lidé modlit, že se jedná o sektu, ale jako zvědavé dítě jsem tam stejně vkročila.

O několik let později mi byl tento dům „úkrytem a domovem“, jelikož ulice Šumbarku nebyly zrovna vyhovující a doma to také nebylo růžové. Už od dítěte se mi zdálo, že Pán má pro mě mnohem větší úkol, a měla jsem vždy nepopsatelný pocit, když jsem si ve středisku hrávala. Když přišlo období puberty, začala jsem v rámci herny (oratoře) jen tak pomáhat tetám a vždy jsem se do střediska moc těšila. Už tenkrát jsem prozra-

dila Bohu přání, že bych zde jednou chtěla pracovat.

Začala jsem jako externistka v roce 2006 u sportovních aktivit, prošla jsem si činnostmi od uklízení, vrátnice, akcí apod... až jednoho dne přišla nejkrásnější životní nabídka. Mám volné pracovní místo, měla bych zájem pracovat ve středisku s dětmi a mládeží? V tu chvíli se celý můj život změnil. Dalším přáním po pár letech práce ve středisku bylo, aby Pán

poslal dobrovolníky, kteří budou rádi s mladými lidmi. Nic se však nedělo až do letošního roku, kdy za mnou začali chodit již odrostlejší klienti, v nichž vzrostla touha pomáhat. Proto byl založen zájmový útvar Animas. Doufám, že z těchto nadšenců vyroste skvělí dobrovolníci a animátoři, kteří povznesou Boží dílo v Havířově. Prosíme o modlitbu za tyto mladé s dobrou vůlí pomáhat druhým.

DOXXY

Nezastupitelná úloha žen

Nedílnou součástí střediska v Havířově-Šumbarku je kostel sv. Jana Boska, bohoslužebné a modlitební zázemí. A významné místo ve farnosti zaujímají ženy seniorského věku. Každý den přicházejí na mši svatou, aby vyprošovaly svým rodinám a dětem navštěvujícím středisko potřebné milosti pro život. Pečlivě dbají svým pravidelným úklidem, aby Boží dům zářil čistotou. Celé roky výstavby a provozu střediska doprovázely toto dílo duchovně i finančně. Na popud P. Karla Jaška, zdejšího prvního faráře, vzniklo večeradlo mariánského kněžského hnutí, kdy se každý měsíc ženy scházely v kapli Panny Marie Pomocnice křesťanů při modlitbě. V současnosti se toto večeradlo přerodilo v modlitbu fatimského apoštolátu. Vždy když bylo třeba zajistit při oslavách ve středisku nebo v kostele občerstvení, byly to tyto ženy, které napěky a připravily dobroty. Při všech těchto akcích také rostlo vzájemné

přátelství, jež vyústilo v pravidelné schůzky.

Ve svém společenství, které samy ženy nazývají „babinec“, se každý měsíc za přítomnosti pana faráře setkávají nad texty materiálů, vydanými

ostravsko-opavským biskupstvím pro rozvoj osobní víry. Ve škole Ježíšově. V souvislosti s papežovým vyhlášením Roku víry se letošní texty zabývají skutky milosrdenství. A tyto ženy takové skutky opravdu konají. Nestarají

se jen o své rodiny, ale také navštěvují nemocné osamělé lidi, kteří potřebují pomoc. To vše vykonávají nezištně ke chvále Boží. Za to jim patří velký dík. Jsou nám všem vzorem k následování, abychom také my mladí dávali své životy do rukou Pánu, naslouchali jeho hlasu a hledali jeho vůli pro naše životy. Kéž jim náš Pán žehná.

Šumbarská farnost byla zřízena ostravsko-opavským biskupstvím v roce 2003. Prvním farářem farnosti byl P. Karel Jašek, který je v současnosti na zaslouženém odpočinku v komunitě salesiánů v Ostravě. Zasloužil se o vybudování fary při tomto kostele. Farníci každoročně jezdívali na pouť bývalých žáků Dona Boska a pravidelně zvou k účasti P. Jaška, který, pokud mu to zdraví dovoluje, vždy s námi rád putuje ke Svatohostýnské Panně Marii. V současnosti slouží ve farnosti kněz P. Oldřich Macík a vypomáhá mu P. Jan Gacík.

Společenství žen spolu s P. Oldřichem Macíkem.

Snímek archiv CSVČ

(jar)

Anketa: proč dělám dobrovolníka?

Co mladí dobrovolníci svou činností sledují, co je k ní vede a proč se rozhodli věnovat svůj čas právě Církevnímu středisku volného času sv. Jana Boska v Havířově?

Kateřina

Při vzpomínkách na středisko Don Bosko se mi v hlavě promítají různé hezké vzpomínky. Jako malá jsem měla možnost středisko navštěvovat co-

by uživatelka. V té době jsem ho znala z jiného pohledu, z pohledu dítěte, pro nějž bylo součástí dětského světa. Dnes zde pracuji jako externistka. Práci ve středisku Dona Boska beru jako poslání, které mi bylo dáno. Beru to jako dar, který mi přišel do cesty v době, kdy jsem to nejvíce potřebovala.

Každodenní kontakt s dětmi různého věku, vynikající pracovní kolektiv, ale nejvíce ze všeho mě těší, když vidím v dětských očích radost z obyčejných věcí. Ráda si s dětmi vykládám a snažím se jim svými názory pomáhat vytvářet si jejich vlastní hodnoty. Ráda jim naslouchám a pomáhám, jelikož vím, že mnoho našich dětí bere středisko Don Bosko jako úkryt před těžkostmi života. Don Bosko je pro mě výzvou rozdávat lásku a radost.

Jako dítě jsem práci pedagogů velice obdivovala. Líbila se mi jejich pozitivní energie, která dělala radost jiným. Cítila jsem i generační rozdíl dospělých a dětí, ale zároveň přátelský a láskyplný vztah. Při nabídce pracovat ve středisku Don Bosko jsem byla ohromena. Vzpomněla jsem si na své dětské zážitky a ihned ji přijala. Věděla jsem, že práce s dětmi je to, co mě bude dělat šťastnou, a dnes vím, že to tak opravdu je.

Richard

Středisko je pro mě bez nadsázky domov, rodina, bezpečí, pohodlí, znamená pro mě všechno. Rád pracuji s dětmi, rád pomáhám, baví mě to. Jako dobrovolník poznávám nové lidi na různých akcích, jako je oslava

200 let Dona Boska na Velehradě a další. Jsem moc rád, že jsem dostal tuhle možnost, stát se dobrovolníkem, a moc si cením, že jsem v dobrém kolektivu mezi mladými i staršími lidmi, kteří drží pospolu a nedělají si problémy.

Daniel

Je to tu pro mě místo odpočinku, kde jsem s lidmi, se kterými je zábava. Místo klidu. A protože mě baví práce s dětmi, vytváření programu, her a zábavy, pustil jsem se do dobrovolnictví. Chci poznat a zažít nové zkušenosti.

Barbora

Asi se budu opakovat. Ale je to pro mě tak trochu domov, kde jsem hrozně moc ráda. Se střediskem se mi spojují slova jako radost, smích, štěstí, dobrodružství, klid, vzpomínky, potěšení, novinky, láska, nadšení, pochopení. Je to součástí mého

života. A chci to předat, pomoci dětem, naučit je něco, co si odnesou v srdci.

Tomáš

Odpověď na tuto otázku pro mne není jednoduchá, jelikož jsem ve středisku vystřídal různé pozice a při každé pro mě středisko znamenalo

trochu něco jiného. Například když jsem ve středisku působil jako klient (dítě), znamenalo pro mě místo, kam jsem vždy rád chodil na tréninky a poznal spoustu nových přátel – jak vrstevníků, tak dospělých. Jako mladý dobrovolník jsem začal brát dospělé i děti z trochu jiné stránky. Teď když ve středisku pracuji, znamená pro mě důležitou součást osobního života – práci, poslání, kontakt s dětmi a skvělý kolektiv s kolegy.

K dobrovolnické službě mě přivedla trenérka, která mi o ní řekla víc, než jsem tehdy věděl. To mě přesvědčilo alespoň si vyzkoušet roli dobrovolníka. Po několika dnech jsem však zjistil, že tohle je to, co mě naplňuje a baví. Takže, kdybych to měl shrnout, byla to asi zvědavost, pomoc trenérky a radost z práce s dětmi. (red)

Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově

V duchu pedagogiky svatého Jana Boska se již přes dvacet let snažíme vytvářet kvalitní, bezpečné a přátelské místo pro děti a mládež z města Havířova.

Činnost rozvíjíme v pěti pobočkách:

- ✓ Středisko Město
- ✓ Středisko Šumbark
- ✓ Klub Valdocco
- ✓ Klub Maják
- ✓ Klub Přístav

Naším posláním je pomáhat dětem a mladým lidem zdravě rozvíjet jejich zájmy, vědomosti, dovednosti a přátelské vztahy na základě křesťanských hodnot. Tím předcházíme jejich bezcílnému potloukání po ulici. Vytváříme prostředí, které je otevřené, bezpečné a finančně dostupné všem.

Chcete-li podpořit salesiánské dílo v Havířově, můžete tak učinit prostřednictvím složenky vložené do tohoto čísla KT nebo převodem na účet **193495110247/0100.**

DĚKUJEME!

Haškova 1, 736 01 Havířov

Tel.: 596 810 145; www.donboskohavirov.cz